

Ümmətlər və milletlər, həyatlarını hüzur içerisinde keçirə bilmələri üçün üzlərini tövhid nuru ilə aydınlatmaları, qəblərini Həzrət Peyğəmbərin (s.ə.s) məhəbbəti ilə doldurmaları, idarəklərini Quranın həyat suyu ilə möhkəmləndirmələri və sonra necə bir ümmət olduqlarını, necə bir millət halına gəldiklərini çox yaxşı bilmələri lazımdır. Bu yaşamanın və ayaqda dura bilmənin əsas şərtidir. Çünkü əslini, əsasını, cövhərini və qaynağını bilməyən bir millət, gələcəyindən əmin ola bilməz. Bir müsəlman hər zaman düşünməlidir; mən kiməm, əslim, qaynağım nədir, haradandır?

Sən, Allah-Təalanın "Şübəsiz ki, biz insanı ən gözəl şəkildə yaratdıq" xitabı ilə şərəflənmiş ən gözəl bir bəndəsən. Sən, ələmlərə rəhmət olaraq göndərilən, «ümmətim, ümmətim» deyə yalnız ümmətini düşünen və Allahdan yalnız ümmətini diləyən o, rəhmət peyğəmbərinin ümmətisən. Sən, Əbu Bəkr kimi fədakar, Ömrə kimi qüruruna qalib gələn, Əli kimi qorxmaz və qəhrəmanların yolunda və izində olansan. Sən, vətənin müdafiəsində qorxmadan, çəkinmədən, igidiqlikə canını fəda edən, vətənini müdafiə edən igidilərin övladısan, onların nəsilisən.

Allah-Təala insan oğlu na din, vətən, azadlıq və namus kimi bir çox dəyərlər ehsan etmişdir. Bir müsəlman bu dəyərlərə sahib olduğu zaman dünyadan ən varlı xəzinələrinə malik deməkdir. Belə dəyərli xəzinəni əlimizdən almaq və tapdamaq istəyənlərə qarşı dinimiz savaşmağı əmr et-

Şəhidlik və Vətən müdafiəsi

mışdır. Din və vətən kimi belə savaşlarda ölen müsəlmənə da şəhid deyilir.

Şəhid demək, cənnətlik olduğuna şahidlik edilmiş olması və ya Rəbbinin həzurunda yaşayır olması və s. kimi mənalara gəlməkdədir. Şəhidlik böyük bir dərəcədir və çox şərəfli bir məqamdır. Qul haqqı xaric bütün günahları bağışlanar və cənnətə hesabsız girəcək bəxtiyarlardır. Allah-Təala Qurani-Kərimində belə burur: "Allah yolunda öldürülenləri (şəhid olanları) heç də ölü zənn etmə! Əsl həqiqətdə onlar diridirlər. Onlara Rəbbi yanında ruzi (cənnət ruzisi) əta olunur. Onlar Allahın öz mərhəmətindən onlara bəxş etdiyi nemətə (şəhidlik rütbəsinə) sevinir.." (Ali-İmran 169-70).

İnsan üçün ölüm qaćınılmaz bir aqibətdir. Din və vətən yolunda savaşaraq ölmək isə əbədi həyatın səadətinə nail olmaqdır. Din və vətən üçün ölməyə hazırlıkmayan kimsə, ölmədən daha bətər bir əsarət həyatına düşər. Çünkü yaşamaq, savaşı gözə ala bilənlərin haqqıdır. Belə savaşda ölen şəhid olduğu üçün əsla ölməz, Rəbbinin qatında diri olaraq yaşayalar. Din, iman və vətən uğrunda canı və malı ilə savaşmaq, bir insanın edə biləcəyi fədakarlıqların ən ucasıdır, ən qiymətlisidir. Əziz Peyğəmbərimizə (s.ə.v) 'fəzilətə ən üstün olan kimdir?' deyə soruşulduqda: "Malı və canı ilə Al-

lah yolunda savaşandır" buyurdu. Əlbəttə ki, bütün bu şərəflərə nail ola bilmək üçün qəlbəki niyyətin xalis olması gerekdir.

Bir ölkə üçün sərhədlərinin güvənliliyini qorumaq hər zaman böyük əhəmiyyət daşımaqdadır. Yer üzərində gələcəyini qazanmış hər millətin üzərində yaşadığı bir coğrafiya vardır. Bu coğrafiya vətən deyə adlanır. Vətən olaraq qəbul edilən bu coğrafiyanın yer, dəniz və hava sahələri, o ölkənin sərhəddi sayılır. Bunlardan hər hansı birinə ediləcək təcavüz və ya sərhəddi pozmaq hərəkəti savaş səbəbi sayılır. Ona görə sərhədləri qorumaq və oralarda növbə tutmaq ən müqəddəs vəzifələrdən biri olub, sülh zamanı da olsa əsgərlik vəzifəsi, İsləm nəzərində cihad sayılmışdır. Bu şərəf sadəcə sərhədlərə aid olmayıb, bir ölkənin hər yerində edilən əsgərlik vəzifəsi şərəfli dir və müqəddəsdir. Çünkü hamisinin tək bir qayəsi vardır; o da vətəni düşmənlərə qarşı qorumaqdır. Vətən müdafiəsindən məqsəd, sadəcə sahib olunan torpaqları qorumaq deyil, bunun arxasındaki əsas qayı, o torpaqlar üzərində yaşayan insanları, onların dinini, canını, malını və namusunu qorumaq və millətin fəndlərini azadlıq içərisində yaşatmaqdır.

Vətənin müdafiəsi sadəcə bu vəzifəsini yerinə yetirənlərə aid olmayıb, geride qalan bizlərin də tərk edilməz bir borcudur, vəzifəsi-

dir. Onların vəzifəsi vətənin sərhədlərini qorumaqdır (çünki sərhəddi olmayan heç bir ölkə düşünülə bil-məz. Dövlət olmağın ilk şərti sərhəd və hüdudlara sahib olmaqdır). Bizim vəzifəmiz də vətənimizi daxilindən, vətənin bütövlüyünü qorumaqdır. Müsəlman fəndlərin hər biri özünü bu vəzifə ilə mükəlləf bilib, cihadı, savaşı müqəddəs vəzifə qəbul etməlidir. Allah-Təala Quranda cihad, savaşa daim hazır olunmasını əmr edərək buyurur: "Ey iman gətirənlər! Səbr edin, dözün, düşməninizə üstün gəlin. Cihada hazır, oyanıq olun və Allahdan qorxun ki, bəlkə, nicat tapasınız!" (Ali-İmran 200).

Ona görə vətənin qorunması, müdafiəsinin şərəfi, fəziləti və mükafatı haqqında əziz Peyğəmbərimiz: "Allah yolunda sərhəddə bir gün növbə tutmaq, başqa yerlərdə min gün növbə tutmaqdan daha xeyirlidir" buyurmaqdadır.

Bütün bunlar müsəlmanları, istər sərhədlərdə növbə tutaraq vətəni müdafiə etmək, istərsə də vətən daxilində vətəni müdafiə etmək, bütövlüyünü qorumağa və hətta hər cür xəyanətdən qorumağa təşviq etməkdir. Bir kimsə istər əsgərlik vəzifəsinin başında, istərsə də vətən müdafiəsi zamanı ölürsə, o, şəhid olaraq Rəbbinə qovuşar. Şəhid olmaq isə, yer üzərində ən şərəfli ölümdür.

Əslində şəhidlər ölməz. Şəhidlərin əməl dəftəri bağ-

lanmaz və dünyada işlədiyi gözəl və xeyirli işlərin səbəbi da qiyamətə qədər davam edər. Şəhid qəbirdə mələklərin sorğu-sualından və qəbir əzabından azad olunmuşdur.

Bizim inancımız, əslimiz, cövhərimiz budur. Ona görə artıq qəflət içərisində olmaq, tənbəl-tənbəl yatmaq, qonşusu ac iken tox gəzmək bizə yaraşmaz. Doğru luqdan, düzgünlükdən, ədəb və iffətdən, ədalətdən ayrılmak, çayxanalarda, restoranlarda vaxt ödürmək bizə yaraşmaz. Allaha, Peyğəmbərə və onlara inanan dindəşlərə dil uzatmaq, qüsulsuz, dəstəməzsiz, namazsız və ibadətsiz yaşamaq artıq sənə yaraşmaz. Oyanmaliyiq.

Şəhid qanları ilə yoğrulmuş bu vətən torpaqlarında vətənə, millətə və dininə laiyiq yaşamaq lazımdır. Övladlarımızı da dinini, vətəni, namusunu və bütün müqəddəslərini sevən bir nəsil olaraq yetişdirməmiz lazımdır.

Onun üçün də ən üstün varlıq olaraq yaradılan bizi, yaradımız olan Allaha ən yaxşı şəkildə qul olmağa, əmrlərinə möhkəm şəkildə sarılıb qadağalarından da şiddetlə çəkinməyə, Qurana və Peyğəmbərimizin sünnesinə dörd əllə yapışış vətənimizi mühafizə edək. Çünkü vətən qorunmaqla, din də, namus da qorunmuş olmaqdadır.

**Saleh ŞİRİNÖV,
Qəbələ şəhər məscidi
imamının müavini.**

Qısas yerdə qalmaz

**Həyatında ilk dəfə bu qədər qan görürdüm,
Hər gülün arxasında sinan könül görürdüm,
Bütün Azərbaycanı məlul-müşkül görürdüm,
Dünyanı yandırırdı, yaxırdı şəhid qanı.**

Qədim və şanlı tarixə malik olan anamız Azərbaycanın tarixində qanla, amma qürürla yazılmış bir tarix var: 1990-ci il 20 Yanvar. O gün məmləkətimizin dərdi ümmanlar qədər çox, qəzəbi vulkanlar qədər qorxulu olsa da, bir millətin özünütəsdiq günü id. 20 Yanvar azadlığa möhtac bir xalqın susdurulması anı idi. Həmin gün axan şəhid qanı milli məfkurəmizin oyanan günəşinin şəfəqləri id. Babək cəsarətini, Nəsimi gürürünü, Xətai qanını damalarında axıdan bir xalqın suverenlik və müstəqillik arzusunu gözündə qoymaq cəhdini baş tutmadı. O gün nə müxalifet vardi, nə də iqtidar. O gün xalq vardi, Heç bir xalqın nü-

mayış etdirə bilmədiyi fədakarlığı gözler önüne gətire bilən, nümayiş etdirən bir xalq vardi. Öz polad sinesini mənfur rus tanklarına sıpar edən vətənpərvər bir millət vardi. Əsrin Leylisi və Məcnunu olan İlham və Fərizə o gün öz ölümləri ilə bir məhəbbət dəstəni yazdılar. Bir qolu bizə miras qalan aspirant Yusif Sadıqovun narahat ruhu intiqam alınacağı günü səbir-sizliklə gözləyir. Şagird partası boş qalan Lərisanın və İlqarın müstəqillik arzusu indi onun yaşıdlarında yaşayır. Şeirləri yarımcıq qalmış Ülvinin qəlb göynədən misraları bizi mübarizəyə səsləyir. 76 yaşlı Bafadar baba, 88 yaşlı Sürəyya nənə bù müdrik çağında rus gulləsinə tuş gelsələr də, xalqın bütövlüyünü təmsil edirdilər. Ər yolu gözləyən gəlinlərimiz, oğul yola salan ata-analarımız, nəvə əzizləyən nənə və babalarımızın ümidi gullələndi o gün. Hər şey-

dən xəbersiz, cansız binalar belə güllələrdən dəlik-deşik olundular. Zümrüd gözlü Xəzər insan qanına bulandı. Küçələrdə insan qanından dünyadan ən ağır faciəsini əks etdirən naxışlar iz saldı. Bu şəhid qanının üzərinə intiqamın rəmzi olan qərenfillər düzüldü.

20 Yanvar, bu amansız fəlakət sovet imperiyasını çökdürən, SSRİ məkanında digər xalqların gözünü açan bir tarixi hadisə idi. Ümummilli lider Heydər Əliyev yeganə adam idi ki, 1990-ci ilin 21 yanvarında Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyində keçirdiyi yığıncaqda Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya bəyan etdi. Bu gün bütün dünyani qeyrəti və cəsarəti, fədakarlığı və vətənpərvərliyi ilə heyətləndirən bir xalqın azadlıq yolu and yerimiz olan şəhidlər xiyabanından keçir.

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin.

**T. SƏLİMOVA,
təhsil şöbəsinin məsləhətçisi.**